

[Prima Pagină](#) > ... > [Introducerea Unei Acțiuni În Justiție](#) > [Asistență Juridică](#) > [Germany](#)

Asistență juridică

 Germania

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Care sunt costurile unui proces și cine ar trebui să le suporte în mod normal?

Dacă beneficiați de consultanță și sunteți reprezentat de un avocat, acesta are dreptul la o remunerație pentru munca prestată, iar nivelul remunerației depinde în mare măsură de valoarea obiectului cauzei. De asemenea, trebuie suportate cheltuieli aferente procedurilor dacă o acțiune este inițiată în fața unei instanțe. Acestea nu includ doar taxele și cheltuielile judiciare, ci și costurile pe care trebuie să le plătească o parte care are nevoie de asistență judiciară pentru a respecta o acțiune impusă de o instanță sau care sunt necesare pentru introducerea în mod corespunzător a unei acțiuni în justiție sau pentru prezentarea unei apărări adecvate. O parte care nu are nevoie de asistență judiciară ar trebui să suporte în mod normal aceste cheltuieli. În cazul în care instanța pronunță o hotărâre favorabilă părții respective, cheltuielile sunt restituite de partea adversă.

2 Ce presupune asistența juridică?

În Germania se face distincție între consultanță juridică (*Beratungshilfe*) și asistență judiciară (*Prozesskostenhilfe*).

Asistența în materie de consultanță juridică și reprezentare extrajudiciară (consultanță juridică) este acordată persoanelor care au nevoie de asistență în temeiul Legii privind consultanța și reprezentarea juridică pentru persoanele cu venituri reduse [*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen (Beratungshilfegesetz)*].

Pentru a se implica în proceduri judiciare, persoanele care au nevoie de asistență beneficiază de asistență judiciară în conformitate cu normele care reglementează asistența judiciară.

3 Care sunt cerințele pentru acordarea asistenței juridice?

Consultanța juridică sau asistența judiciară se acordă dacă persoana care solicită servicii juridice nu poate să strângă fondurile necesare din cauza situației sale personale și financiare (necesitate) și nu are alte posibilități rezonabile de a obține asistență (de exemplu, asigurare pentru cheltuieli judiciare, consultanță din partea asociațiilor de locatari sau a sindicatelor etc.).

În plus, acțiunea prevăzută pentru protejarea drepturilor sale nu trebuie să fie superficială. Dacă asistența judiciară este acordată, acțiunea sau memoriul în apărare prevăzut trebuie să aibă, de asemenea, suficiente șanse de reușită. Instanța care se pronunță cu privire la cererea de asistență judiciară trebuie să considere că situația juridică a solicitantului este corectă sau cel puțin discutabilă pe baza faptelor prezentate de acesta și a documentelor disponibile și trebuie să fie convinsă, din punctul de vedere al faptelor, că solicitantul va putea prezenta probe. Dacă sunt îndeplinite cerințele legale, persoana în cauză are dreptul la consultanță juridică sau asistență judiciară.

4 Poate fi obținută asistență juridică pentru toate litigiile?

În Germania se face distincție între consultanță juridică și asistență judiciară (a se vedea întrebarea nr. 2 de mai sus).

Consultanța juridică (care include consultanță și, dacă este necesar, reprezentare) este acordată în aspecte de drept civil, inclusiv dreptul muncii, dreptul administrativ, dreptul constituțional și dreptul social. În chestiunile de drept penal și de drept contravențional se oferă numai consultanță. În problemele în care trebuie aplicată legea altor state, consultanța juridică se acordă dacă faptele cauzei au o legătură cu Germania. Nu se acordă consultanță juridică pentru cauzele din domeniul legislației fiscale.

Asistența judiciară se acordă pentru toate tipurile de proceduri referitoare la litigiile civile, pentru procedurile necontencioase și pentru procedurile în fața unui tribunal pentru litigii de muncă, a unui tribunal administrativ, a unui tribunal de contencios social sau a unui tribunal fiscal (*Arbeitsgericht, Verwaltungsgericht, Sozialgericht or Finanzgericht*). Pârâții în cadrul unui proces penal și debitorii în cadrul unei proceduri de insolvență nu pot beneficia de asistență judiciară. Reglementările referitoare la avocații apărării numiți de instanță prevăd norme speciale exhaustive pentru pârâții în cadrul procedurilor penale. Debitorii în cadrul procedurilor de insolvență pot obține amânarea cheltuielilor procesuale dacă, pe lângă cererea de deschidere a procedurii de insolvență, depun și o cerere privind eliberarea de datoriile reziduale. În urma formulării unei cereri separate, instanța competentă în materie de insolvență oferă debitorului, de asemenea, posibilitatea de a alege un avocat dispus să îl reprezinte, în cazul în care se consideră că reprezentarea de către un avocat este necesară.

5 Există o procedură specifică pentru urgențe?

Nu există astfel de proceduri speciale; opțiunile existente pentru a beneficia de consultanță juridică și asistență judiciară includ, de asemenea, cazurile de necesitate.

6 De unde pot obține formularul de cerere privind asistența juridică?

Formularele de cerere pentru consultanță juridică și asistență judiciară pot fi obținute de la tribunalele districtuale (*Amtsgerichten*) și de la avocați.

7 Ce documente trebuie depuse cu formularul de cerere privind asistența juridică?

Informațiile necesare privind venitul trebuie să fie demonstrate cu probe prin transmiterea documentelor relevante (de exemplu, fișa de salariu sau, în cazul lucrătorilor independenți, ultima evaluare fiscală).

8 Unde trebuie depusă cererea de asistență juridică?

În Germania se face distincție între consultanță juridică și asistență judiciară (a se vedea întrebarea nr. 2 de mai sus).

Cererea pentru consultanță juridică se depune la tribunalul districtual în al cărui district își are domiciliul legal general (locul de reședință) persoana care solicită servicii juridice. Dacă persoana în cauză nu are un domiciliu legal general în Germania, competența îi revine tribunalului districtual în al cărui district se solicită consultanță juridică. De asemenea, solicitantul are posibilitatea de a se adresa direct unui avocat pentru această formă de asistență. În acest caz, cererea necesară adresată tribunalului districtual trebuie depusă ulterior, în termen de 4 săptămâni.

Trebuie depusă o cerere de asistență judiciară la instanța în fața căreia se desfășoară sau care va fi sesizată pentru procedurile pentru care se solicită asistența. Instanța respectivă (și nu o autoritate de asistență socială, de exemplu) examinează cererea și decide dacă au fost îndeplinite cerințele pentru acordarea asistenței judiciare.

9 Cum pot afla dacă am dreptul la asistență juridică?

Informațiile cu privire la consultanță juridică și la asistență judiciară sunt disponibile la tribunalele districtuale și la avocați.

10 Ce ar trebui să fac în cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi asistență juridică?

Dacă aveți dreptul la consultanță juridică sau asistență judiciară, ar trebui să completați formularul corespunzător, să anexați documentele necesare și să le transmiteți organismului menționat la punctul 8.

11 În cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi asistență juridică, cine îmi va alege avocatul?

În Germania se face distincție între consultanță juridică și asistență judiciară (a se vedea întrebarea nr. 2 de mai sus).

O persoană care solicită servicii juridice poate beneficia de consultanță juridică din partea unui avocat pe care îl alege. În statele federale Bremen și Hamburg, consultanța juridică este obținută prin intermediul centrelor de consultanță juridică publice. Avocații au obligația de a oferi consultanță juridică; o cerere pentru această formă de asistență judiciară poate fi respinsă doar în cazuri specifice din motive temeinice.

De asemenea, aveți libertatea de a alege un avocat în cazul asistenței judiciare. Litigantul trebuie să aleagă un avocat care este autorizat să-l reprezinte în fața instanței. Președintele instanței selectează și desemnează un avocat decât dacă partea în cauză nu poate găsi un avocat dispus să o reprezinte.

12 Asistența judiciară acoperă toate cheltuielile de judecată?

În Germania se face distincție între consultanță juridică și asistență judiciară (a se vedea întrebarea nr. 2 de mai sus).

Avocatul are dreptul să perceapă un onorariu de 15 EUR de la persoana căreia i-a acordat asistență sub formă de consultanță juridică, la care se poate renunța în funcție de situația persoanei în cauză. Divergențele referitoare la remunerație sunt nule și neavenite. Avocatul primește restul remunerației care i se cuvine de la trezoreria publică.

În cazul asistenței judiciare, toate costurile procedurii sunt acoperite, cu excepția cheltuielilor litigantului care nu au fost necesare pentru protejarea drepturilor acestuia. Partea care solicită asistență judiciară nu mai suportă alte costuri.

13 În cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi doar asistență juridică parțială, cine va suporta restul costurilor?

Dacă au fost îndeplinite cerințele pentru a beneficia de asistență judiciară, litigantul nu mai suportă alte cheltuieli. Acordarea asistenței judiciare înseamnă că toate cheltuielile necesare aferente procedurii sunt acoperite. Cu toate acestea, dacă litigantul are capacitatea financiară de a contribui cu o parte din venitul său la cheltuielile aferente procedurilor, acesta este obligat să restituie suma corespunzătoare, integral sau parțial, în rate, către trezoreria publică care a suportat aceste costuri. Situația personală și financiară poate face obiectul revizuirii o perioadă de până la 4 ani de la încheierea procedurilor, se poate dispune plata ratelor, iar cuantumul ratelor existente poate fi ajustat. Colectarea sumelor datorate se poate face în maximum 48 de rate.

Este posibil ca asistența judiciară să nu acopere toate etapele procedurii („asistență judiciară parțială”). În astfel de cazuri, efectul asistenței judiciare se limitează la etapa pentru care a fost acordată.

14 Asistența juridică acoperă, de asemenea, cheltuielile legate de căile de atac?

Asistența judiciară nu acoperă automat procedurile de recurs. Aceasta se încheie odată cu hotărârea definitivă a instanței în fața căreia au fost inițiate procedurile. Cu toate acestea, este posibil ca litigantul să solicite din nou asistență judiciară pentru procedurile de recurs. Curtea de Apel va evalua dacă partea are încă nevoie de asistență și dacă recursul nu este superficial și are șanse de reușită. Evaluarea menită să stabilească dacă recursul are șanse de reușită sau este superficial nu se efectuează atunci când partea adversă a introdus o cale de atac. În cazul în care aceste cerințe sunt îndeplinite, litigantul are dreptul la asistență judiciară.

15 Asistența juridică poate fi retrasă înainte de încheierea procesului (sau chiar revocată după proces)?

În Germania se face distincție între consultanță juridică și asistență judiciară (a se vedea întrebarea nr. 2 de mai sus).

Consultanța juridică poate fi retrasă dacă se bazează pe informații false furnizate de partea care solicită servicii juridice.

Asistența judiciară poate fi revocată numai în următoarele circumstanțe:

1. dacă asistența a fost obținută prin pretexte false, pe baza unor informații incorecte referitoare la litigiu;
2. dacă s-au prezentat informații incorecte pentru a îndeplini cerințele subiective privind acordarea asistenței și nu s-au pus la dispoziție declarațiile necesare;
3. dacă situația personală și financiară invocată pentru acordarea asistenței nu se aplică;
4. dacă persoana plătește cu întârziere ratele sau
5. dacă persoana nu notifică cazurile în care survine o îmbunătățire semnificativă a veniturilor sau a situației sale financiare sau nu comunică o schimbare de adresă.

16 Pot contesta decizia prin care mi s-a refuzat cererea de asistență juridică?

În Germania se face distincție între consultanță juridică și asistență judiciară (a se vedea întrebarea nr. 2 de mai sus).

Este posibilă introducerea unui apel imediat (*sofortige Beschwerde*) împotriva unei decizii a unui tribunal districtual de respingere a unei cereri de consultanță juridică.

Dacă o cerere de asistență judiciară este respinsă, solicitantul poate introduce apel imediat împotriva deciziei în cauză în termen de 1 lună, dacă valoarea care face obiectul procedurilor principale depășește 600 EUR. Dacă valoarea care face obiectul procedurilor principale nu depășește 600 EUR, este permisă introducerea unui apel cu condiția ca instanța să fi respins acordarea asistenței judiciare exclusiv pe baza cerinței referitoare la situația personală și financiară.

17 Cererea de asistență juridică are ca efect suspendarea termenului de prescripție?

Depunerea unei cereri de asistență judiciară suspendă termenul de prescripție al dreptului pe care caută să îl stabilească sau să îl impună acțiunea pentru care se solicită asistență judiciară. Aceasta înseamnă că perioada în care termenul de prescripție se suspendă nu este luată în considerare pentru calcularea termenului de prescripție. Depunerea cererii are ca efect suspendarea termenului de prescripție numai în cazul în care solicitarea asistenței judiciare este direct notificată părții adverse. În cazul unei notificări ulterioare, termenul de prescripție se suspendă doar de la data la care solicitarea asistenței judiciare este notificată părții adverse.

Informații suplimentare sunt disponibile la adresele:

https://www.bmj.de/SharedDocs/Publikationen/DE/Beratungs_PKH.html

■ Ultima actualizare: 07/08/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.